

Білокінна Н.Ю., студент

Денисенко М.П., д.е.н., професор

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Динамічні перетворення в усіх сферах життєдіяльності людини й суспільства в цілому висувають нові, раніше невідомі завдання. Це ставить перед людиною, а отже, перед освітою, різні питання. Зумовлено це переходом людства до нового типу цивілізації.

Освіта сьогодення – це освіта для людини. Її стрижень – розвиваюча, культоротворча домінанта, виховання відповідальної особистості, яка здатна до самоосвіти та саморозвитку, вміє критично мислити, опрацьовувати різноманітну інформацію, використовувати набуті знання й вміння до творчого вирішування проблем, прагне змінити на краще своє життя і життя своєї країни.

Перед сучасною українською освітою постало непросте подвійне завдання: зберегти всі позитивні здобутки та досвід української освіти й збагатити його інноваційними досягненнями європейських та світових освітніх середовищ, гармонійно узгодити їх з українськими реаліями.

Одним з перспективних шляхів оновлення вищої освіти є створення навчальних і навчально-науково-виробничих комплексів. Об'єднання різних установ навколо ВНЗ III–IV рівнів акредитації в Україні сприяє створенню університетських регіональних округів. Це дасть можливість сформувати потужні регіональні, корпоративні та дослідницькі університетські центри, в яких буде зосереджено високий методичний, науково-педагогічний та виховний потенціал, а також вирішити проблеми якісного кадрового забезпечення навчального процесу, провести моніторинг вищої освіти в державі та забезпечити належну ефективність організації навчального процесу, наукової діяльності та якості вищої освіти тощо [1].

Головним із напрямів реформування сучасної вищої освіти є суттєве збільшення інтересу до навчання обдарованої, талановитої молоді. Для цієї категорії дітей розробляються індивідуальні програми, які спрямовані на розкриття й подальший розвиток їх здібностей, дарувань.

Доцільно звернути увагу на те, що навчальні плани зарубіжних ВНЗ містять тільки незначну кількість обов'язкових навчальних предметів, що дозволяє студентам більшість часу працювати за індивідуальними планами. Поряд з обов'язковими курсами, існують вибіркові та факультативні. Так, приблизно 40% складають спецкурси та курси за вибором. Велика увага також приділяється практичним заняттям і організації самостійної роботи студентської молоді.

Таким чином, основними напрямками реформування вищої освіти у провідних країнах світу є: фундаменталізація вищої освіти; впровадження корпоративних програм (навчання у вищій школі поєднується з працею у фірмах чи компаніях); широке залучення молоді до актуальних проблем науки; вдосконалення якості вищої освіти; підвищення інтересу до проблем талановитої молоді; модернізація технологій навчання; інтенсифікація навчального процесу; навчання за кордоном; поширення системи перевірки навчальної роботи; широке використання дистанційного навчання й тестового контролю; реалізація модульної системи; складання навчальних планів за кредитними оцінками [2].

На шляху перетворень української системи освіти розробляються такі кроки:

1. Намагатись усунути значні структурні невідповідності між потребами економіки та обсягами й структурою підготовки та перепідготовки фахівців через стратегічне планування розвитку пріоритетних галузей економіки і їх збалансованого кадрового забезпечення. Державне замовлення має забезпечувати ці потреби.

2. Комплексне вдосконалення чотирьох головних ланок освіти: професійно-технічної, спеціально-технічної, вищої і післядипломної. Адаптація національної системи вищої освіти до потреб суспільства і ринку праці.

3. Визнання ролі університетів як ключових інституцій суспільства, що мають присвятити себе пошуку та поширенню найновіших об'єктивних знань, надаючи суспільству інтелектуальні орієнтири.

4. Створення сучасної інформаційної інфраструктури освіти та науки з її підключенням до європейських комп'ютерних мереж та інформаційних ресурсів, дієве наукове й технологічне співробітництво України з Європою [3].

Висновок: Отже, із вище означуваного, можна сказати, що вища освіта України це достатньо сформована система, яка відповідає структурі освіти розвинених країн світу. Функціонує відпрацьована ступенева система вищої освіти, яка враховує світові тенденції та національні особливості і традиції вищої школи України.

Нагальне завдання системи вищої освіти України – оптимізація структури вищих навчальних закладів, розширення та зменшення кількості навчальних напрямів та спеціальностей підготовки фахівців різних рівнів, визначення місця бакалавра та магістра в системі розподілу праці.

Список використаної літератури:

1. Вища освіта України – європейський вимір: стан, проблеми, перспективи // Вища школа. – 2008. – № 5. – С. 88–110.
2. Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України. – К.: НТУУ «КПІ», 2009. – 544 с.
3. Круть П.П., Штефан Л.А. Основні напрями реформування освіти у провідних країнах. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ppmb/texts/2008-12/07krplcw.pdf